

УДК 338.24

О. О. Бендасюк,

д. е. н., доцент, заступник директора з наукової та інноваційної роботи, ІВМ НААН

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7865-494X>

Т. М. Квятко,

к. е. н., доцент, завідувач відділу координації наукової роботи та підготовки наукових кадрів, ІВМ НААН

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8963-3696>

Д. В. Людвенко,

д. е. н., доцент, старший науковий співробітник відділу економіки аграрного виробництва, ННЦ "ІАЕ"

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-7908-5718>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.16.58

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

O. Bendasiuk,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Deputy Director for Research and Innovation, IVM NAAS

T. Kviatko,

PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department for the Coordination of Scientific Work and Training of Scientific Personnel, IVM NAAS

D. Liudvenko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,

Senior Researcher of the Department of Agricultural Production Economics, NSC "IAE"

STRATEGIC PRIORITIES FOR THE DEVELOPMENT OF THE DOMESTIC VETERINARY PHARMACEUTICALS MARKET

У статті розглядаються актуальні питання повоєнного відновлення ринку ветеринарних лікарських засобів з акцентом на основні фактори, які впливають на ефективність функціонування даного сегменту ринку. Визначено ключові виклики та окреслено основні проблеми спричинені військовим конфліктом, а також перспективи розвитку ветеринарного сектору економіки в повоєнний період, зокрема, подальше проведення модернізації галузі, адаптація законодавства до норм та стандартів країн ЄС, удосконалення регуляторної, фінансово-кредитної, податкової та інвестиційної політики; запровадження системи пільг та дотацій для виробників, відкритість та прозорість у роботі державних та приватних інституцій тощо. На основі аналізу наукових праць, програмних документів, нормативно-правової бази, було розроблено рекомендації з питань відновлення та розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів.

The article examines the topical issues of the post-war recovery of the veterinary drugs market with a focus on the key factors that affect the efficiency of this market segment. The author identifies key challenges and outlines the main problems of the veterinary industry caused by military aggression, which negatively affected both the functioning of the sector and its financial stability and human resources. At the same time, the prospects for the development of the veterinary sector of the economy in the post-war period are considered, in particular, the emphasis is placed on the need for further large-scale modernisation of the industry, updating the material and technical base and market infrastructure. The paper also considers options for introducing the latest innovative technologies in veterinary practices, including the use of modern diagnostic tools, automation of accounting and product quality control. Attention is focused on the process of modernising the investment policy, which will further ensure the possibility of attracting both internal and external financial resources to support innovative projects and expand production capacity.

During the study, the researchers raise the issues of import substitution of veterinary drugs and export expansion, which will ultimately stimulate the competitiveness of domestic producers in the international market of veterinary drugs, which will contribute to the sustainable development of the veterinary sector in the post-war period. Based on the analysis of the scientific achievements of researchers, policy documents, and the regulatory framework, the article develops recommendations for the recovery of the veterinary drugs market, improvement of management strategies, and proposes the implementation of a post-war market recovery strategy, which involves measures focused on the short, medium and long term. Proposed directions will contribute to a comprehensive and structurally systematic approach to solving problems related to post-war restoration and development of the veterinary medicines market, taking into account all necessary components.

Ключові слова: ринок ветеринарних лікарських засобів, повоєнне відновлення, стратегія сталого розвитку, інституційна система управління.

Key words: market of veterinary medicinal products, post-war reconstruction, sustainable development strategy, institutional management system.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Військовий конфлікт в Україні супроводжується не лише значними руйнуваннями інфраструктури, людськими та виробничо-господарськими втратами, але й призвів до стрімкого скорочення обсягів фінансування, зниження рівня платоспроможності товаровиробників ветпрепаратів, порушення системи епідеміологічного нагляду та забезпечення ветеринарними лікарськими засобами, посилення еміграції та міграції економічно активного населення з постраждалих від військового протистояння регіонів і, відповідно, до дефіциту висококваліфікованих фахівців.

Покращення ефективності функціонування ринку ветеринарних лікарських засобів у період відновлення з одного боку є досить складним і багатоаспектним завданням, яке вимагає системного підходу до вирішення актуальних проблем у післявоєнний період, а з іншого — має формуватися на основі ефективної інституційної системи управління, регулювання та взаємодії між усіма учасниками ринку, сприяючи стабілізації і розвитку даного сектору. Проте ефективність інституційних механізмів повоєнного відновлення можлива лише за умови дотримання ключових концептуальних засад, а саме:

1) внесення відповідних змін у чинне законодавство у сфері регулювання обігу ветеринарних лікарських засобів (виробництво, імпорту, експорту, реєстрація, контроль якості, дистрибуція та роздрібна торгівля тощо), а також забезпечення прозорості та відповідальності за порушення правових актів;

2) наявності у даному сегменті ринку значної кількості гравців, як приватних, так і державних, формування дієвої системи державно-партнерських відносин і ефективних механізмів комунікації та координації між ними;

3) забезпечення рівності, вільного доступу до інформації, реєстрації і обігу ветпрепаратів при проведенні державних закупівель;

4) створення умов для добросовісної конкуренції та запобігання монополізації ринку;

5) імплементації національного законодавства відповідно до вимог, норм та директив країн ЄС;

6) створення ефективного інституційного механізму, моніторингу та оцінки ефективності функціонування ринку.

Ефективність заходів, спрямованих на швидке відновлення ветеринарного сектору, залежить і від визначення ключових пріоритетів, які матимуть не лише науково-практичне значення, а й відіграватимуть важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни,

соціально-економічної та екологічної стабільності у суспільстві, а отже і у збереженні здоров'я тварин.

Актуальність обраної теми дослідження зумовлена напрацюваннями щодо розробки нових підходів до забезпечення стабільної діяльності ринку ветеринарних лікарських засобів у поствоєнний період.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

На основі аналізу наукових праць вітчизняних науковців, відносно розвитку та функціонування ветеринарної галузі, нами було визначено, що більшість публікацій стосувалися: питань впровадження державної кадрової політики, ефективності стратегій управління людськими ресурсами на підприємствах ветеринарного сектору, а також підготовки та підвищення кваліфікації фахівців ветеринарної галузі; проблем розвитку, модернізації та інноваційного оновлення ветеринарної інфраструктури; процесу посилення впливу держави в управлінні та регулюванні галузі; формування сприятливих умов для покращення інвестиційної привабливості даного сегменту ринку.

Важливим аспектом сучасних досліджень є аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду управління ринком ветеринарних лікарських засобів, комп'ютеризації та цифровізації, обліку й контролю якості ветеринарних послуг, економічної ефективності суб'єктів бізнесу та підвищення їх конкурентоспроможності у ринкових умовах господарювання, оптимізації управлінських процесів, а також оцінювання впливу нормативно-правової бази на їхню діяльність. Дані питання порушуються у наукових працях Г. Петькуна, Ю.П. Булира, Ю.В. Дідока, А.Є. Корнієнка, В.А. Ситника та інших [1—2]. Проте, незважаючи на значні напрацювання у даному напрямку досліджень, вважаємо, що подальшого вивчення і визначення потребують питання, що пов'язані з основними стратегічними напрямками саме повоєнного відновлення та розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є дослідження поточного стану вітчизняного ринку ветеринарних лікарських засобів та основних викликів спричинених військовим конфліктом, визначення основних факторів, які впливають на процес виробництва, розподілу та споживання ветпрепаратів, а також визначення стра-

тегічних напрямів сталого розвитку даного сегменту ринку.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

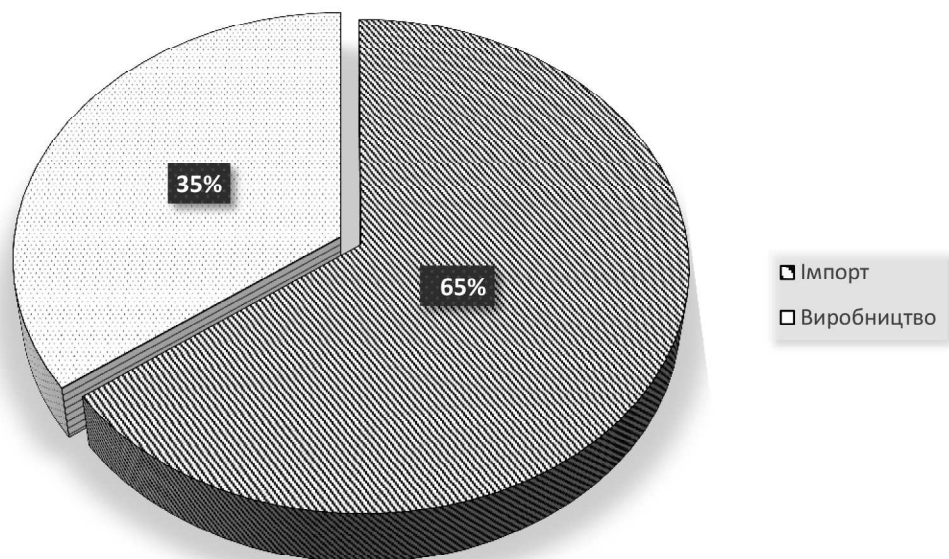
Відповідно до поставленої мети дослідження нами були окреслені наступні завдання: проаналізувати поточний стан ринку ветеринарних лікарських засобів у сучасних умовах функціонування; виділити ключові проблеми та виклики, що сформувались у даному сегменті ринку; визначити головні напрямки та заходи для подолання кризових ситуацій.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА МАТЕРІАЛИ

Дане дослідження базується на комплексному аналізі та враховує наукові здобутки фахівців у галузі тваринництва та ветеринарної медицини, які зосереджуються на сучасних технологіях, методиках та ефективних підходах щодо забезпечення сталого розвитку галузі. Крім того, у процесі дослідження авторами було використано законодавчі та нормативні акти України, що регулюють діяльність у сфері ветеринарної медицини, стандарти та вимоги безпеки й якості продукції. Аналіз наукових джерел і нормативних документів дав змогу сформулювати обґрунтовані рекомендації для подальшого розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів в Україні з урахуванням сучасних викликів. У процесі дослідження використовувався комплекс загальних та специфічних методів та інструментів: методи економічного аналізу, статистичних досліджень, метод експертних оцінок, метод графічного моделювання, метод порівняння та групування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Початок 2022 р. ознаменувався шоковими викликами практично для всіх галузей національної економіки, не став виключенням і ринок ветеринарних лікарських засобів. Зокрема, військові дії призвели до втрати вагомої частки виробничих потужностей вітчизняних підприємств, руйнування інфраструктури, порушення логістичних операцій тощо, що у кінцевому підсумку негативно вплинуло на процес виробництва та безперебійне постачання ветпрепаратів до споживачів. Окрім цього українські виробники зіштовхнулися з новими викликами, які створили загрози для розвитку вітчизняного ринку ветеринарних лікарських засобів, а саме:

Рис. 1. Структура вітчизняного ринку ветеринарних лікарських засобів у натуральному вираженні, %

Джерело: побудовано автором на основі [4].

— обмеження доступу до іноземної сировини та необхідних компонентів через блокування морських портів, порушення зв'язків у роботі з міжнародними партнерами, санкції тощо;

— стрімке зростання цін на іноземну сировину та компоненти, як наслідок, підвищення цін для українських споживачів та зменшення обсягів продажів;

— скорочення доходів населення;

— зниження інвестиційної привабливості галузі;

— підвищення ризиків щодо якості ветпрепаратів через порушення доступу до відповідних лабораторних установ;

— зростання конкуренції з боку іноземних товаровиробників, які мають безперешкодний доступ до ресурсів та стабільну логістику.

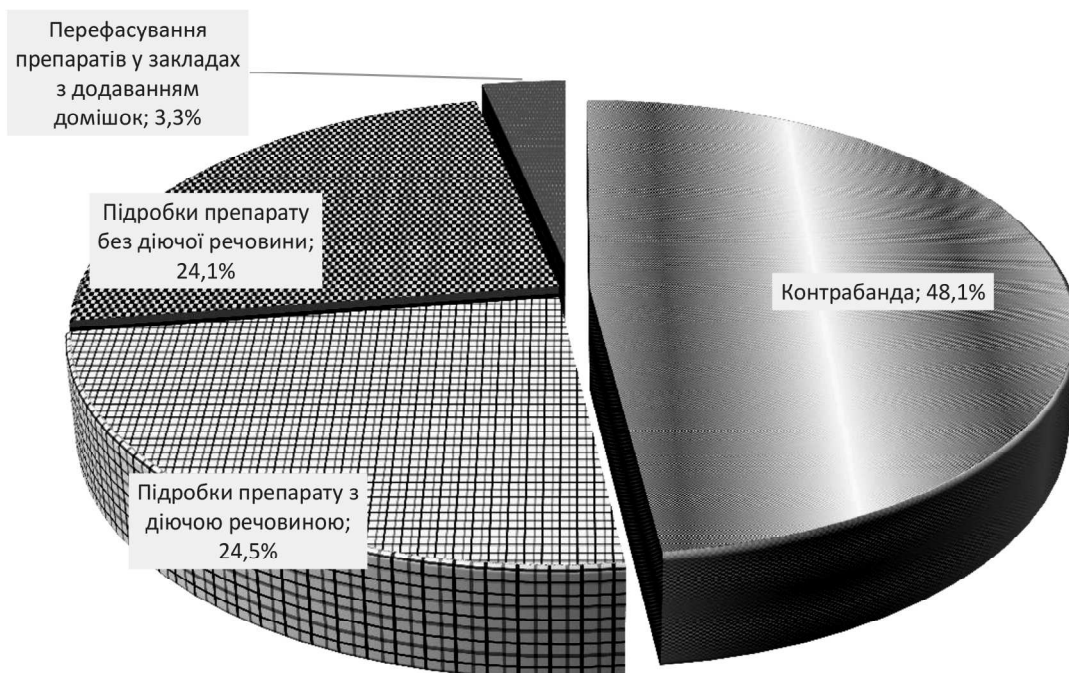
Окрім негативних процесів, що притаманні ветеринарному сектору, дана галузь національної економіки, як і будь-яка інша галузь, залишається під дією впливу загальних факторів. Це зокрема, соціально-економічна та екологічна ситуація в країні, недосконалість вітчизняного законодавства у сфері регулювання виробничо-господарської діяльності, конкуренція та цінова політика виробників і постачальників ветпрепаратів, що впливає також і на якість продукції, і звісно ж, розвиток галузі загалом, наукові дослідження, онлайн-торгівля та інші чинники [3].

На нашу думку, саме зазначені фактори формують довгострокові виклики неефективного розвитку ринку ветеринарних лікарських

засобів, ставлять під загрозу його самодостатність та спроможність повністю задовольняти потреби споживачів на високоякісні препарати. Однак, з іншої точки зору, дана ситуація актуалізує питання пошуку альтернативних шляхів підтримки українських товаровиробників та стабілізації на внутрішньому сегменті даного ринку.

В умовах нестабільного функціонування ринку спостерігається стрімке зростання обсягу ветеринарних лікарських засобів саме іноземного виробництва. Так, наприклад, у 2023 р. основними імпортерами ветпрепаратів виступали Китай (24,3 %), Чехія (21,8 %), Польща (8,7 %), Румунія (6,8 %), а також Угорщина (3,1 %) за кількістю імпортованих товарів. У грошовому вираженні позиції були розподілені наступним чином: Угорщина — 14,8 %; Австрія — 8,2 %, Чехія — 8,1 %, Польща — 2,9 % та Іспанія — 2,7 % (відносно імпортних операцій). Зауважимо, що майже 80 % імпортованої продукції було у натуральному вимірі, тоді як у грошовому — 87,3 %. Найбільшу питому вагу у структурі імпорту займали антибактеріальні, протипаразитні препарати та вакцини. Найменший відсоток припадав на вітаміни, мінерали, лікувальні та дезінфекційні засоби. Загалом у 2023 р. імпорт ветеринарних лікарських засобів становив 114 млн євро, а експорт — 9,3 млн євро. На рис. 1 наглядно представлено структуру ринку ветеринарних лікарських засобів у натуральному вираженні.

За оцінками експертів консалтингової компанії Pro-Consulting, частка тіньових продажів

Рис. 2. Структура вітчизняного тіньового ринку ветеринарних лікарських засобів у 2023 р.

Джерело: побудовано автором на основі [5].

ветеринарних лікарських засобів в Україні може становити від 10 до 20 % від загального обігу [4]. У процесі досліджень фахівцями було встановлено, що у структурі вітчизняного тіньового ринку ветпрепаратів питома вага контрабанди становить 48,2 %, підробки препарату з діючою речовиною — 24,5 % (аналогічна ситуація і відносно препаратів без діючих речовини), перефасування препаратів у закладах з додаванням домішок — 3,3 % (рис. 2) [5].

Разом з тим, слід відмітити, що політика українського уряду у даній сфері, не завжди спрямована на розвиток позитивних тенденцій на цьому ринку, а чинні нормативно-правові документи формують занадто суворі вимоги до виробників при відсутності належного державного контролю за обігом ветпрепаратів. Дана ситуація може призвести до зниження конкурентоспроможності високоякісних ветеринарних препаратів у порівнянні з контрафактними аналогами, які не піддаються жорсткому контролю. Останнє сприяє поживленню тіньового ринку та зниженню мотивації у виробництві високоякісних ветеринарних лікарських засобів виробниками, які володіють усіма необхідними дозвільними документами. Поглиблення ситуації, яка сформувалась у секторі ветеринарних лікарських засобів спроможне призвести до ускладнення процесу контролю за якістю та безпекою пропонованих ветпрепаратів, а також до деяких комплікацій через розповсюд-

ження продукції, що немає відповідної сертифікації.

Зауважимо, що у процесі повоєнного відновлення ринку ветеринарних лікарських засобів, ключовими гравцями на даному сегменті товарного ринку, від яких суттєво залежатиме ефективність його подальшого розвитку, виступатимуть аграрні підприємства та фермерських господарств, які є основними споживачами продукції. На основі аналізу статистичної звітності було встановлено, що станом на 01.01.2025 р. в Україні нараховувалось 1755 од. ветеринарних підприємств, що на 26,5 % вище аналогічного показника 2022 р. Їх частка у структурі виробництва ветеринарних лікарських засобів становила практично 55 %, що на 17 відсоткових пункти вище у порівнянні з 2021 р. [6]. При цьому, деякі фахівці зазначають, що на ринку ветеринарних лікарських засобів намітилася позитивна динаміка розвитку, особливо у регіонах, які суттєво не постраждали від бойових дій. Так, у 2024/2025 МР у структурі попиту на ветпрепарати найбільшу питому вагу займали аграрні підприємства та фермерські господарства — 79,3 %, на долю приватних підприємств припадало 13,6 %, підприємств державної форми власності — 7,1 % [4]. За підрахунками експертів Global Market Insights Inc. очікується поживлення на ринку ветеринарних лікарських засобів на 5,8 % до 11,5 млрд.дол. США [7]. Аналогічна тенденція фіксується і на міжнародному ринку вете-

ринарних фармацевтичних препаратів. Так, 2022 р. обсяг ринку склав 45,1 млрд. дол. США. За прогнозами експертів у подальшому середньорічний темп (CAGR) зростання становитиме 8,5 %, генеруючи дохід у розмірі 99,0 млрд. дол. США до 2032 р. [8].

Також у процесі дослідження нами було проаналізовано основні нормативно-правові акти, які регламентують порядок контролю якості, безпечності та обігу ветеринарних лікарських засобів [9; 2] та встановлено, що за сучасних умов економічного розвитку існує нагальна потреба їх перегляду та удосконалення, в частині, що стосується ветеринарної галузі з обов'язковим врахуванням міжнародних стандартів та їх гармонізації із законодавством ЄС. Першочергово необхідно удосконалити законодавчі акти з питань забезпечення прав інтелектуальної власності, захисту реєстраційної інформації та інших пов'язаних аспектів, що дозволить, не лише зменшити бюрократичне навантаження, а й забезпечить належний контроль у галузі ветеринарії, стабілізацію на даному сегменті ринку, а також гарантії безпеки для здоров'я тварин та біобезпеки держави загалом.

Слід відмітити, що в Україні прийнято ряд нормативно-правових актів [12—13] спрямованих не на розвиток ринку ветеринарних лікарських засобів, а на забезпечення біобезпеки, контролю якості препаратів та запобігання антибіотикорезистентності.

Зважаючи на виклики сучасності, першочерговим завданням відповідних державних інституцій, асоціацій підприємців та громадських організацій має бути не лише забезпечення ефективного функціонування ринку ветеринарних лікарських засобів, але й розробка та впровадження Стратегії сталого розвитку даного ринку, що сприятиме: формуванню позитивного інвестиційного середовища та іміджу; відновленню зруйнованих та пошкоджених інфраструктурних об'єктів і мереж; зниженню імпортозалежності; посиленню контролю за розповсюдженням фальсифікованих препаратів; поглибленню співпраці з міжнародними партнерами; використанню новітніх технологій у виробничому процесі; впровадженню більш дієвих маркетингових стратегій; вирішенню питань кадрового забезпечення.

У зв'язку з цим, необхідним є розроблення і прийняття окремої спеціальної Стратегії сталого розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів, як окремого стратегічного документа (рис. 3). Підходи до побудови Стратегії сталого розвитку ринку ветеринарних лікарських

засобів України, на нашу думку, вимагатиме системності, комплексності та плідної співпраці між державними органами, підприємцями, освітніми і науково-дослідними установами та міжнародними партнерами, що у кінцевому результаті сприятиме не лише швидкому відновленню даного сегмента товарного ринку, але й забезпечить продовольчу безпеку держави.

Враховуючи реалії сьогодення, можна відзначити, що питання забезпечення ефективного повоєнного відновлення та функціонування ринку ветеринарних лікарських засобів відіграватиме значну роль у соціально-економічному та екологічному розвитку країни, що потребуватиме основних напрямків швидкого відновлення даного сегменту ринку. На рис. 4 нами представлено основні напрямки відновлення та стабілізації ринку ветеринарних лікарських засобів.

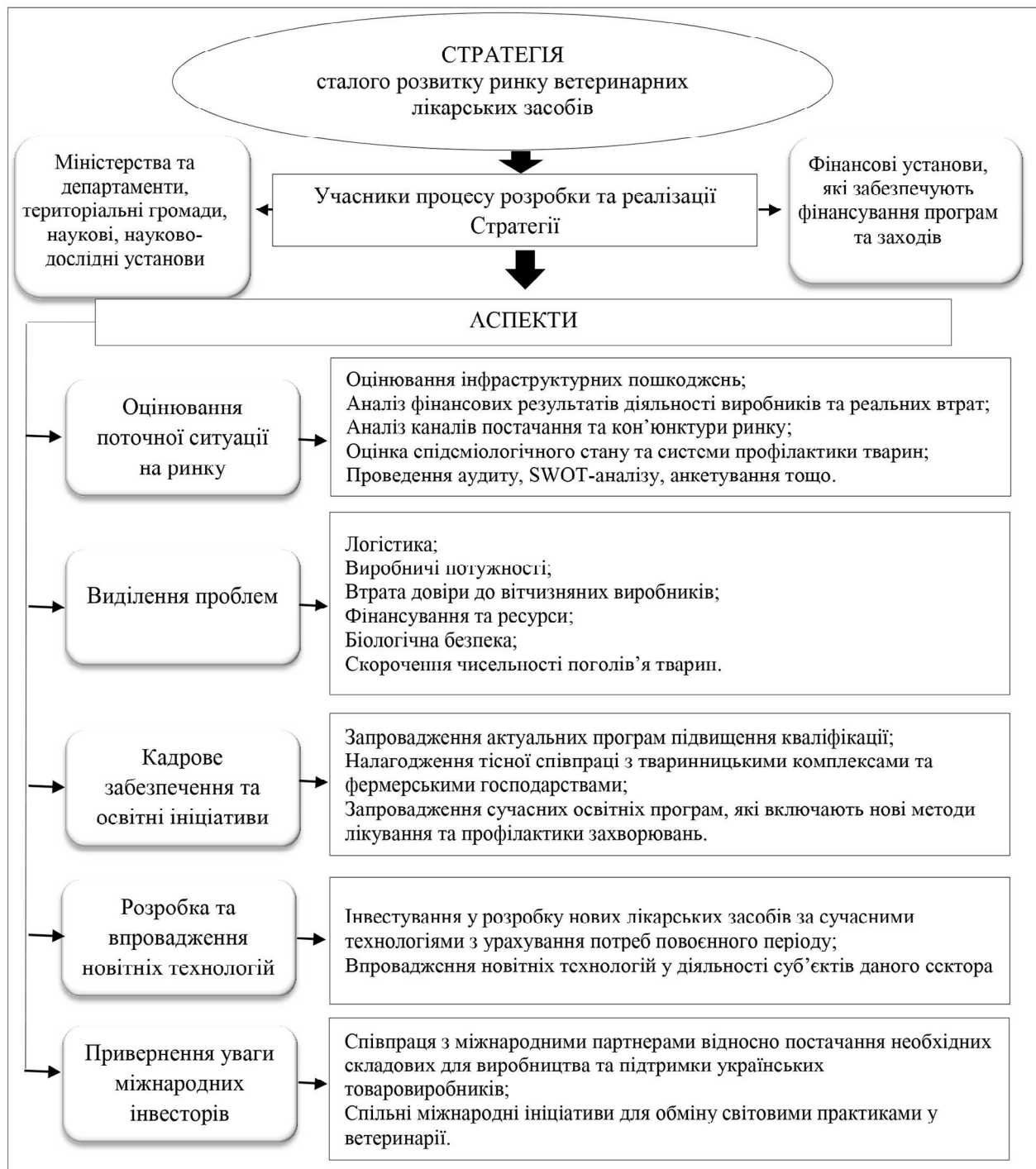
Запропоновані напрямки сприятимуть, комплексному та структурно-систематичному вирішенню проблем, що стосуються повоєнного відновлення та розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів, з урахуванням усіх необхідних компонентів, а саме:

- модернізація інституціональної системи та її інституцій — внесення необхідних змін до нормативно-правових актів та їх гармонізація з законодавством ЄС відносно ринку ветпрепаратів; забезпечення системності та контролю зі сторони державних органів, підприємницьких та громадських організацій;

- оптимізація логістичних процесів та відновлення інфраструктури ринку — відновлення та побудова нових транспортних та логістичних напрямків з усіма необхідними складовими; побудова дієвих центрів епізоотичного реагування;

- науковий супровід розвитку бізнесу та кадрове забезпечення — розробка та реалізація програм (за рахунок державного фінансування) спрямованих на підготовку кадрового резерву, а також перекваліфікація та підвищення кваліфікації існуючого; стимулювання обміну міжнародними практиками з даного напрямку; взаємодія зі стейкхолдерами, а також з науково-дослідними установами; формування науково-консультаційних центрів щодо фінансової, податкової та соціальної підтримки; державне стимулювання фахівців щодо розвитку проектів, які пов'язані з пошуком нових методів лікування та профілактики захворювань тварин;

- диджиталізація — реалізація на території України проектів з застосуванням цифрових

Рис. 3. Ключові аспекти Стратегії сталого розвитку ринку ветеринарних лікарських засобів

Джерело: побудовано авторським колективом.

платформ, які направлені на профілактику та моніторинг захворювань; впровадження системи електронного обліку тварин, е-сертифікації тощо;

— диверсифікація та технологічне оновлення виробничих потужностей — поліпшення системи залучення інвестицій до галузі та впровадження нових інноваційних технологій за

державної підтримки; реалізація державних програм щодо стимулювання виробників ветеринарних лікарських засобів; реалізація техніко-технологічної модернізації виробничих потужностей;

— становлення та розвиток державно-приватного партнерства — розвиток спільних ініціатив державних органів влади та суб'єктів

Рис. 4. Основні напрямки стабілізації ринку ветеринарних лікарських засобів

Джерело: побудовано авторським колективом.

бізнесу щодо проведення профілактичних та протиепідемічних заходів, вакцинації, діагностики та попередження захворювань. Впровадження механізмів пільгового кредитування для підприємницьких структур, а також сприяння їх участі у міжнародних грантових програмах для залучення додаткових інвестицій та підтримки інноваційних ініціатив;

— інтегрування у міжнародний простір — активна участь українських виробників у міжнародних проектах, а також їх інтеграція у програми ЄС з системи контролю якості та безпеки, участь у глобальних антикризових ініціативах, таких як програми FAO, USAID і GIZ та підключення до міжнародних баз даних OIE та TRACES, а також перегляд і вдосконалення експортної політики з метою спрощення процедур щодо експорту товарів.

Загалом можна відзначити, що забезпечення стабільної кон'юнктури на ринку ветеринарних лікарських засобів досягається за рахунок: техніко-технологічного оновлення виробництв

суб'єктів діяльності, що у подальшому сприяє підвищенню конкурентоспроможності пропонуваної ними продукції, як на зовнішньому так і на внутрішньому ринку; залучення інвестицій до процесу розробки та виробництва нових ветеринарних лікарських засобів; повна цифровізація всіх фаз ринку (виробництво, обіг, споживання); поліпшення рівня екологічної, економічної та біологічної безпеки за рахунок своєчасної діагностики, профілактичних заходів та лікування захворювань.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

На шляху до свого відновлення і подальшого розвитку вітчизняний ринок ветеринарних лікарських засобів потребуватиме напрацювання нових напрямків та шляхів підтримки та регулювання, а саме: адаптація законодавства до норм та стандартів країн ЄС; прийняття Стратегії сталого розвитку ринку ветеринарних

лікарських засобів; удосконалення регуляторної, фінансово-кредитної та податкової політики; розвиток нових перспективних ніш на ветеринарному ринку; запровадження системи пільг та дотацій для виробників ветпрепаратів; модернізації виробничих потужностей; відкритості та прозорості у роботі державних та приватних інституцій; створення єдиного реєстру з QR-кодами; проведення активної інвестиційної політики; цифровізація, формування кластерів та освітніх програм.

У зв'язку з цим, подальше становлення та функціонування ветеринарного ринку потребуватиме визначення пріоритетних напрямків, проведення SWOT-аналізу і окреслення низки невідкладних заходів спрямованих на забезпечення його розвитку на основі системного підходу з урахуванням коротко-, середньо— і довгострокових пріоритетів.

Література:

1. Петькун Г. Реформа ветеринарного законодавства: чи є загроза постачанню ліків для тварин? 2025. URL: <https://agroportal.ua/ru/blogs/reforma-veterinarnogo-zakonodavstva-chi-ye-zagroza-postachannyu-likiv-dlya-tvarin> (дата звернення: 13.07.2025).

2. Бурило Ю.П. Новели законодавства про ветеринарні лікарські засоби. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2021. Вип. 66. С. 142—146.

3. Ринок ветеринарних препаратів в Україні: фактори впливу та проблеми розвитку. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-veterinarnykh-preparatov-v-ukraine-factory-vliyaniya-i-problemy-razvitiya> (дата звернення: 05.07.2025).

4. Аналіз ринку ветеринарних препаратів в Україні. 2023 рік. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-veterinarnykh-preparatov-v-ukraine-2023-god> (дата звернення: 05.07.2025).

5. Аналіз ринку ветеринарних препаратів. URL: <https://iventure.com.ua/uk/analytics/investments/analiz-rinku-veterinarnih-preparativ-v-ukrayini> (дата звернення: 05.07.2025).

6. Animal Health Day: як нове законодавство вплине на галузь. URL: <https://eba.com.ua/animal-health-day-yak-nove-zakonodavstvo-vplyne-na-galuz/> (дата звернення: 07.07.2025).

7. Капіталізація ринку ветеринарних вакцин та тенденції зростання галузі. Частина 1. URL: <https://www.vetfactor.com/ua/news/kapitalizatsiya-rinku-veterinarnikh-vaktcin-ta-5-tendentsii-zrostannya-galuzi-do-2027-roku/> (дата звернення: 07.07.2025).

8. Огляд ветеринарних фармацевтичних препаратів. URL: <https://www.researchdive.com/8859/veterinary-pharmaceuticals-market> (дата звернення: 07.07.2025).

9. Закон України "Про ветеринарну медицину" від 04.02.2021 р. № 1206-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20/ed20210204#Text> (дата звернення: 10.07.2025).

10. Закон України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" від 18.12.2024 р. № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80/ed20241218#Text> (дата звернення: 10.07.2025).

11. Закон України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" від 09.02.2025 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16/ed20250209#Text> (дата звернення: 11.07.2025).

12. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Державної стратегії боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024—2026 роках" від 13.12.2024 р. № 1265-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1265-2024-%D1%80?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 14.07.2025).

13. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації" від 23.07.2024 р. № 684-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 14.07.2025).

14. Вітковський Ю.П. Агромаркетинг в Україні: аспекти розвитку. Вісник ХНТУСГ: економічні науки. 2019. Вип. 206. С. 193—201.

References:

1. Petkun, G. (2025), "Reform of veterinary legislation: is there a threat to the supply of medicines for animals?", available at: <https://agroportal.ua/ru/blogs/reforma-veterinarnogo-zakonodavstva-chi-ye-zagroza-postachannyu-likiv-dlya-tvarin> (Accessed 13 July 2025).

2. Burilo, Yu.P. (2021), "Amendments to legislation on veterinary medicinal products", *Naukovy visnyk Uzhhorods'koho Natsional'noho Universytetu*, vol. 66, pp. 142—146.

3. Pro-consulting (2023), "The veterinary drugs market in Ukraine: influencing factors and development issues", available at: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-veteri>

naryh-preparatov-v-ukraine-factory-vliyaniya-i-problemy-razvitiya (Accessed 05 July 2025).

4. Pro-consulting (2023), "Analysis of the veterinary drugs market in Ukraine. 2023.", available at: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-veterinarnyh-preparatov-v-ukraine-2023-god> (Accessed 05 July 2025).

5. InVenture (2025), "Analysis of the veterinary drugs market", available at: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/investments/analiz-rinku-veterinarnih-preparativ-v-ukrayini> (Accessed 05 July 2025).

6. European Business Association (2025), "Animal Health Day: how the new legislation will affect the industry", available at: <https://eba.com.ua/animal-health-day-yak-nove-zakonodavstvo-vplyne-na-galuz/> (Accessed 07 July 2025).

7. Vetfactor (2025), "Capitalisation of the veterinary vaccine market and industry growth trends. Part 1.", available at: <https://www.vetfactor.com/ua/news/kapitalizatsiya-rinku-veterinarnikh-vaktcin-ta-5-tendentsii-zrostannya-galuzi-do-2027-roku/> (Accessed 07 July 2025).

8. Researchdive (2023), "Review of veterinary pharmaceuticals", available at: <https://www.researchdive.com/8859/veterinary-pharmaceuticals-market> (Accessed 07 July 2025).

9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021), The Law of Ukraine "About veterinary medicine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20/ed20210204#Text> (Accessed 10 July 2025).

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2024), The Law of Ukraine "On the basic principles and requirements for food safety and quality", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80/ed20241218#Text> (Accessed 10 July 2025).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2025), The Law of Ukraine "On the basic principles of state supervision (control) in the field of economic activity", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16/ed20250209#Text> (Accessed 11 July 2025).

12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024), Resolution "On the approval of the State Strategy for Combating Antimicrobial Resistance for the period up to 2030 and the approval of the operational plan of measures for its implementation in 2024—2026", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1265-2024-%D1%80?-utm_source=chatgpt.com#Text (Accessed 14 July 2025).

13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024), Resolution "On the approval of Ukraine's Food Security Strategy for the period up to 2027 and the approval of an operational plan for its implementation", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80?-utm_source=chatgpt.com#Text (Accessed 14 July 2025).

14. Vitkovsky, Yu.P. (2019), "Agricultural marketing in Ukraine: aspects of development", Visnyk KhNTUSH: ekonomichni nauky, vol. 206, pp. 193—201.

Стаття надійшла до редакції 09.08.2025 р.

Передплатний індекс: 23892

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292